

**Česká školní inspekce
Inspektorát v Kraji Vysočina**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIJ-579/23-J

Název	Základní škola a mateřská škola Osová Bítýška
Sídlo	594 53 Osová Bítýška 246
E-mail	maly@zsob.cz
IČO	70 877 068
Identifikátor	600 130 215
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Milan Malý
Zřizovatel	Obec Osová Bítýška
Místo inspekční činnosti	Osová Bítýška 246 a 76
Inspekční činnost na místě	25.–28. 4. 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení informací o vzdělávání a činnosti školy, podmínkách, průběhu a výsledcích vzdělávání, naplňování školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. a), b) a c) zákona č. 561/2004Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Právnícká osoba Základní škola a Mateřská škola Osová Bítýška (dále škola) vykonává činnost mateřské školy, základní školy, školní družiny a školní jídelny. Ke dni inspekční činnosti se v základní škole vzdělávalo 296 žáků v 16 třídách prvního až devátého ročníku,

51 dětí ve 2 třídách mateřské školy a 118 účastníkům poskytovala škola zájmové vzdělávání v pěti odděleních školní družiny.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Škola má srozumitelně a jasně formulovanou vizi, kterou pedagogové sdílejí a naplňují, a tím podporují návaznost a propojenost mateřské a základní školy. Cílevědomě promyšlený, důsledně uplatňovaný systém řízení s důrazem na pozitivní a individuální přístup ke každému žákovi se zaměřením na jeho silné stránky a s propracovaným systémem podpory motivuje žáky k učení a výrazně přispívá k všestrannému rozvoji všech žákovských kompetencí a celkovému komplexnímu rozvoji jedince. Příkladné je sebevzdělávání ředitele školy a uplatňování získaných poznatků a dovedností v praxi.

Cíleně a komplexně promyšlená metodická podpora pedagogů a vychovatelů ze strany vedení školy aktivizuje přístup všech zúčastněných. Ve velkém měřítku je vedením školy realizována hospitační činnost. Systém vyhodnocování hospitačních záznamů funguje jak v rámci zpětné vazby pro jednotlivce, tak v rámci přijímaných opatření cílených na celý pedagogický sbor. Výrazně podporováno je předávání informací a vzájemné porady k jednotlivým dětem i žákům. Pozitivní vliv na rozvoj klíčových kompetencí všech účastníků má propracovaný systém sdílení zkušeností z jednotlivých vyučovacích hodin, pomůcek, pracovních listů a nápadů prostřednictvím vnitřního informačního systému. Efektivní a funkční je také plánovitý systém podpory začínajících učitelů ze strany uvádějících učitelů i vedení školy. Příznivá atmosféra v kolektivech pedagogů v mateřské i základní škole pozitivně ovlivňuje kvalitu prosociálních vztahů a efektivitu týmové spolupráce.

Přenos informací mezi základní a mateřskou školou probíhá převážně ústním způsobem a je funkční. Jednání pedagogické rady probíhá zvláště pro mateřskou a základní školu. Společné porady nejsou realizovány, ač by to bylo s ohledem na projednávaná témata v některých případech vhodné.

Škole se daří uplatňovat úplnost a aktuálnost předávaných informací zákonným zástupcům, například osobním kontaktem, nástěnkami, elektronickou komunikací a elektronickým informačním systémem.

Materiálním podmínkám věnuje škola výraznou pozornost. V posledním období došlo například k modernizaci některých učeben a vybavení novými digitálními učebními pomůckami v mateřské i základní škole, což přispívá k vytvoření podnětného a kreativního prostředí na obou pracovištích.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Široké spektrum účelně uplatňovaných metodických postupů společně s vlídným a vstřícným přístupem vedení školy, pedagogů a vychovatelů významně pozitivně ovlivňuje celý výchovně vzdělávací proces.

Vzdělávání v mateřské škole probíhalo v přátelské a tvořivé atmosféře. Děti se spontánně zapojovaly do tvořivých her, kreslení, aktivit dle svého zájmu. Bez obav vyjadřovaly své názory a přání. Řízené i spontánní činnosti byly plynule provázané, cíle byly stanoveny a vyhodnocovány. Starší děti byly vedeny k sebeobsluze, kterou velmi dobře zvládaly. Přínosná byla také práce školní asistentky, která se individuálně věnovala dětem se speciálními vzdělávacími potřebami. V rámci rozvoje enviromentální výchovy

a pohybových aktivit byla efektivně využívána okolní příroda. Bylo zřejmé, že pobyt v přírodě a v terénu s přírodními překážkami je pro děti bezproblémový. Odpolední odpočinek probíhal individuálně, pro děti s nižší potřebou spánku bylo připraveno vlastní tvoření nebo aktivity spojené s pracovními listy.

Hospitované hodiny na základní škole probíhaly v příjemné pracovní atmosféře. Vzdělávací formy a metody byly účelně volené a průběžně se střídaly. Učební aktivity plynule navazovaly a čas vyučovacích hodin byl dobře využit. Učitelé aplikovali jednoznačné a názorné pokyny a žáky úspěšně motivovali k aktivnímu plnění zadaných úkolů, a to i povzbuzováním a pochvalou. Ti se se zájmem zapojovali, sdělovali své postřehy a v případě potřeby se neobávali dotazovat. Byli vedeni k logickému přemýšlení, využívání souvislostí a zkušeností z reálného života. Efektivita výuky byla podpořena množstvím vhodně volených didaktických pomůcek (např. obrazový materiál, pracovní listy, kartičky, hry), včetně zapojení prostředků informačních a komunikačních technologií.

Pedagogové téměř ve všech hodinách poskytovali žákům příležitosti ke spolupráci, avšak většinou nevyužívali tyto situace k rozvoji vzájemného hodnocení. Pozitivní bylo zapojování rychlejších žáků do pomoci pomalejším spolužákům v některých hodinách, a to i bez vyzvání učitele. Některá hodnocení hodin a sebehodnocení žáků byla i z důvodu nedostatku času spíše formální. Pro rozvoj souvislejšího mluveného projevu nebyl vytvořen prostor.

Pedagogové měli přehled o speciálních vzdělávacích potřebách dotčených žáků (včetně žáků-cizinců) a uplatňovali přístupy vedoucí k jejich naplnění. Rychlejší žáci měli možnost zpracovat více úloh, ale diferenciací učiva formou různé obtížnosti byla sledována zřídkka. Zapojení asistentů pedagoga bylo málo efektivní. Nebyly navozovány situace, kdy asistent zastoupí učitele, který se v té době individuálně věnuje výuce žáka s potřebou podpůrných opatření.

Byly vhodně zařazovány mezipředmětové vazby, účelně propojována teorie a praxe a zařazovány praktické ukázky činností. Byl vytvořen a je již využíván nový učební plán informatiky s robotikou podporující digitální gramotnost a ovládání moderních technologií. Při práci s roboty žáci aktivně tvořili a experimentovali, hravou formou procvičovali základy programování i matematiky a učili se logickému myšlení. Tato činnost jejich vzdělávání dávala nový rozměr a připravovala je na řešení složitějších výzev a otázek v budoucnosti. Jako velmi účinný prostředek k učení byl sledován zavedený systém portfolií a smluv s učiteli podporující vlastní hodnocení žákova pokroku.

Velmi pozitivně lze hodnotit aktivní přístup pedagogů v rámci přípravy a podpory rozvoje čtenářské gramotnosti, a to zejména formou čtenářských dílen pravidelně zařazovaných do výuky českého jazyka s využitím čtenářských koutků, a to nejen ve výuce. Pravidelně jsou také zařazovány návštěvy knihovny v přízemí budovy i v rámci činnosti školní družiny.

Ve sledovaném průběhu zájmového vzdělávání byla nabízena pestrá nabídka činností, která odpovídala potřebám účastníků a vhodně navazovala na základní vzdělávání. Účastníci byli vedeni ke vzájemné spolupráci, měli prostor pro komunikaci, respektovali nastavená pravidla a byli k sobě ohleduplní. Nechyběla pozitivní průběžná motivace a závěrečné zhodnocení. Promyšleně byly také zařazovány aktivity zaměřené na výtvarné a pohybové dovednosti účastníků. Při spontánních činnostech byla rozvíjena představivost, konstruktivní a logické myšlení.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Znalosti, schopnosti a dovednosti dětí v mateřské škole byly při inspekčních hospitacích na očekávané úrovni. Pedagožky podle vzdělávacího programu vyhodnocují, zda celkové výsledky odpovídají očekávaným výstupům dle rámcového vzdělávacího programu pro předškolního vzdělávání a podle potřeby přizpůsobují dětem vzdělávací nabídku, navrhují a realizují úpravy vzdělávacích podmínek dle jejich možností. Aktivně také pracují s pedagogickou diagnostikou, jejíž výsledky jsou provazovány do denních činností. Děti jsou komunikativní, přátelské a snadno navazují kontakty, jsou tvořivé a obratně se pohybují v přírodním terénu. Dokázaly se samostatně rozhodovat a zapojovat do společných činností, byly vedeny k samostatnosti při sebeobslužných činnostech (stolování, úklid hraček i pomůcek pro vzdělávání). Mají dobré znalosti o přírodě, tvořivě přistupují k řešení různých hádanek, které jim učitelky při vzdělávání předkládaly. Na dobré úrovni jsou také jejich verbální a sociální dovednosti. Ve většině případů děti dodržovaly stanovená společenská pravidla, respektovaly pokyny učitelek, uměly se podřídit ostatním. Dětská hra byla tvořivá a díky úspěšné spolupráci se dařilo podporovat rozvoj schopnosti řešit problémy a respektovat názor druhého.

Monitorování a vyhodnocování průběžných i celkových vzdělávacích výsledků žáků a naplňování cílů školního vzdělávacího programu věnuje škola významnou pozornost. Pozitivní je, že výsledky evaluace včetně stanovení slabých stránek jsou přístupné veřejnosti ve výročních zprávách školy. Kromě vlastního hodnocení využívá škola posouzení prostřednictvím testování externím subjektem a výsledků jednotné přijímací zkoušky. Externí hodnocení potvrzuje optimální využívání studijního potenciálu žáků. Zvláště v matematice jsou výsledky žáků na vyšší úrovni, než jaká odpovídá jejich studijním předpokladům. Analýza úspěšnosti dílčích otázek testů je účelně využívána pro plánování následných aktivit se žáky v relevantních předmětech.

Učitelé využívají promyšlený systém pozitivní motivace (získávání jedniček za plnění dílčích úkolů na základě smlouvy s učiteli jednotlivých předmětů) s cílem vést žáky k odpovědnosti za výsledky vlastního vzdělávání, což mělo ve sledovaných hodinách prokazatelně efektivní dopad. Účelná spolupráce učitelek mateřské a základní školy přispívá k vytváření příznivých podmínek pro přechod dětí k základnímu vzdělávání a umožňuje organizaci prospěšných aktivit rozvíjejících sociální kompetence dětí i žáků. Škola klade důraz na well-being žáků a vytváří jim podnětné a příjemné prostředí prostřednictvím kvalitního materiálního vybavení, esteticky upravených prostor i zázemím pro relaxaci (např. čtenářské koutky na chodbách, hrací stoly na stolní tenis a fotbal).

Škola se úspěšně zapojuje do řady projektů a soutěží. Jedná se např. o Příběhy našich sousedů, Dopravní soutěž mladých cyklistů, Czech Dance Tour. V předmětových soutěžích zaznamenali žáci nejvýznamnější umístění v zeměpisné a matematické olympiádě, olympiádě v anglickém jazyce a Pythagoriádě.

Systematicky nastavená činnost školního poradenského pracoviště vychází z podrobné znalosti jednotlivých žáků. Pedagogové školy v čele s vedením školy, metodikem prevence a výchovnými poradci se každodenním působením snaží předcházet negativním jevům chování. Jakékoliv náznaky problémů jsou okamžitě podchyceny a důsledně řešeny. Na základě přímých zkušeností a pozitivních vzorů chování daří vytvářet u dětí zdravé návyky a postoje.

Všichni pedagogové mají k dispozici dostatek aktuálních informací k navrženým opatřením pro jednotlivé žáky. Efektivita opatření je pravidelně vyhodnocována a v případě potřeby upravována. Škola vytváří vhodné podmínky, formy a způsoby práce pro žáky s odlišným mateřským jazykem a žáka nadaného. Cílem preventivního působení je posilování

sebedůvěry, seberozvoje, podpora sociálních dovedností, zlepšování spolupráce s rodiči a snaha vést žáky ke zdravému životnímu stylu, smysluplnému využití volného času a rozvíjení jejich sociálních kompetencí.

Pocit sounáležitosti se školou podporují také různé další společenské akce, besídky pro rodiče, děti, žáky i běžné občany obce. Velmi pozitivní vliv na vzdělávání účastníků má častá a intenzivní společná činnost s komunitním centrem obce (karneval, stezka valentýnského pátrání, výtvarná dílnička a pravidelné schůzky maminek v prostorách školní družiny). Účastníci si na společných akcích utváří kladný vztah k rodné obci. Příkladně funguje spolupráce školy se zřizovatelem, pozitivní je pravidelná účast zástupců obce na školních akcích. V rámci mezinárodní spolupráce si žáci elektronicky dopisují s žáky Slovinska, Polska a Chorvatska. Partnerství s celou řadou organizací v obci a regionu je rozvíjeno s promyšleným záměrem podpory všestranného rozvoje osobnosti žáka.

Závěry

Vývoj školy

- Změna na pozici zástupkyně ředitele mateřské školy.
- Navýšil se počet dojíždějících žáků mimo spádovou oblast související s přetrvávajícím zájmem o školní docházku v rámci dlouhodobě uznávaného postavení školy v regionu.
- Výrazný posun v materiální oblasti ve všech součástech školy.

Silné stránky

- Využívání širokého spektra metod a forem vzdělávání dětí i žáků a zaměření na pozitivní hodnocení jejich výsledků, které podporuje celkový osobnostní rozvoj cílové skupiny.
- Promyšlená a komplexní podpora rozvoje osobnosti účastníků zájmového vzdělávání podpořeného intenzivní spoluprací družiny s komunitním centrem obce s možností zapojení veřejnosti.
- Cílená podpora digitální gramotnosti a moderních technologií se zaměřením na aktivní tvorbu a experimentování žáků v hodinách informatiky a cílená podpora čtenářské gramotnosti vedoucí k rozvoji čtenářských dovedností ve výuce i mimo výuku.
- Efektivně propracovaný systém školního poradenství včetně úspěšného začleňování žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.
- Vedení žáků k smysluplnému vyhodnocování vlastního dosaženého pokroku – tvorba portfolií a smluv s učiteli jako účinného prostředku podporujícího učení.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Nízká míra diferenciací vzhledem k potenciálu jednotlivých žáků na prvním i druhém stupni, málo příležitostí k souvislému mluvenému projevu v rámci výuky i v rámci sebehodnocení zejména na druhém stupni, nízká míra vzájemného hodnocení.
- Nedostatečné využití asistentek pedagogů ve výuce.

Příklad inspirativní praxe

- Dlouhodobý, promyšlený, účelný a komplexně nastavený a uplatňovaný systém řízení ze strany vedení školy s důrazem na budování kvalitního pedagogického sboru a jeho metodického vedení má výrazný pozitivní vliv na všechny účastníky výchovně vzdělávacího procesu.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Podporovat diferenciaci výuky s ohledem na potenciál jednotlivých žáků na prvním i druhém stupni.
- Zařazovat zejména do výuky na druhém stupni souvislý mluvený projev žáků i v rámci jejich sebehodnocení a vzájemného hodnocení.
- Nastavit podmínky pro vzájemné sdílení zkušeností, spolupráci a profesní rozvoj asistentek pedagoga včetně jejich zapojení v rámci výuky.
- Realizovat společná jednání mateřské a základní školy.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 30 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Inspektorát v Kraji Vysočina, Zborovská 3, 586 01 Jihlava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.j@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání HROU POZNÁVÁME SVĚT čj. ZMS-100/2020-malý, platnost dokumentu: od 1. 9. 2020 do 31. 8. 2023, 5. verze
2. Třídní knihy pro předškolní vzdělávání, školní rok 2022/2023
3. Pedagogická diagnostika dětí
4. Docházka dětí, školní rok 2022/2023
5. Školní matrika MŠ, školní rok 2022/2023
6. Zápisy z jednání pedagogických rad MŠ a ZŠ do doby inspekční činnosti
7. Záznamy z hospitační činnosti v MŠ a ZŠ do doby inspekční činnosti
8. Přehled absolvovaných akcí dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků MŠ a ZŠ
9. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání ŠKOLA PRO VŠECHNY, platnost od 1. 9. 2022, 5. verze
10. Školní vzdělávací program pro školní družinu ŠKOLA PRO VŠECHNY, platnost od 31. 8. 2020
11. Třídní knihy pro školní rok 2022/2023
12. Třídní výkazy pro školní rok 2022/2023
13. Plány práce za jednotlivé předměty
14. Plány práce – měsíční
15. Rozvrhy hodin pro školní rok 2022/2023
16. Individuální vzdělávací plány
17. Plán pedagogické podpory ukrajinskému žákovi, datum vyhotovení 1. 9. 2022
18. Koncepce rozvoje, krátkodobé a dlouhodobé cíle 2022/2023
19. Plán hospitací ve školním roce 2022/2023
20. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků čj. ZMS-59/2022-malý, s účinností od 1. 9. 2022

21. Plán uvádění začínající učitelky pro školní rok 2022/2023
22. Seznam žáků s podpůrným opatřením od 2. stupně – SPU (PE. INTERVENCE + ASISTENT PEDAGOGA) s NFN nebo sdílení 2022/2023 – aktuální počet 46
23. Koncepce minimálního preventivního programu prosociálně patologické jevy, 2022/2023
24. Plán práce metodika prevence (výchovného poradce) pro školní rok 2022/2023
25. Výroční zpráva Základní školy a mateřské školy Osová Bítýška, školní rok 2021/2022

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Inspektorát v Kraji Vysočina, Zborovská 3, 586 01 Jihlava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.j@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Petra Koubková, školní inspektorka
vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Ludmila Dobalová, školní inspektorka

Bc. Bohuslava Dvořáková, kontrolní pracovnice

Mgr. Blanka Lučková, školní inspektorka

Mgr. Stanislav Pulkrab, školní inspektor

Datem vyhotovení inspekční zprávy se rozumí datum posledního podpisu člena inspekčního týmu.